

In 2013 maakten het Rijk en de landelijke werkgevers- en werknemersorganisaties afspraken over het creëren van extra banen voor werkzoekenden met een arbeidsbeperking. In de periode tot 2025 moeten landelijk 125.000 banen gecreëerd worden speciaal voor deze doelgroep.

Ondanks de krapte op de arbeidsmarkt lijken de arbeidsmarktkansen voor personen met een arbeidsbeperking echter achter te blijven bij de landelijke doelstelling. Met het oog hierop is door de fractie van Leefbaar Etten-Leur een gedachtewisseling opgesteld welke mogelijkheden de gemeente Etten-Leur heeft om werkzoekenden met een arbeidsbeperking en jongeren uit het speciaal onderwijs en praktijkonderwijs stageplaatsen en passend werk te bieden, bijvoorbeeld binnen het groenonderhoud in Etten-Leur.

Naar aanleiding van deze gedachtewisseling is in overleg tussen de raadsfracties afgesproken door middel van een initiatiefvoorstel het college te verzoeken een voorstel te doen welke mogelijkheden de gemeente Etten-Leur heeft om werkzoekenden met een arbeidsbeperking passend werk te bieden en hoe de gemeente de doelgroep beter kan ondersteunen bij het vinden van werk.

Beoogd effect en evaluatie

Dit voorstel heeft tot doel de mogelijkheden in kaart te brengen die de gemeente Etten-Leur als werkgever en opdrachtgever heeft om meer kansen op betaald werk te bieden voor personen met een arbeidsbeperking.

Daarnaast wordt met de opdracht aan het college bewerkstelligd dat gekomen wordt tot een betere ondersteuning van deze doelgroep bij het vinden van passend werk. Het college zorgt er daarbij ook voor dat het bedrijfsleven en organisaties op de hoogte worden gebracht dat personen met een afstand op de arbeidsmarkt goede begeleiding en maatwerk krijgen vanuit de gemeente en dat de gemeente bereid is daar waar dat nodig is de hulpmiddelen die deze doelgroep nodig heeft te faciliteren.

Argumenten

1.a.1 Arbeidsmarktkansen voor werkzoekenden met een arbeidsbeperking blijven achter

Met de invoering van de Participatiewet is de sociale werkvoorziening grotendeels afgesloten voor werkzoekenden met een arbeidsbeperking. Personen die voorheen in zouden stromen in de sociale werkvoorziening (SW) worden nu geacht aan het werk te gaan bij werkgevers buiten de SW-sector. Hiertoe hebben het rijk en werkgevers- en werknemersorganisaties in 2013 een akkoord gesloten dat per 2025 125.000 banen voor personen met een arbeidsbeperking gecreëerd worden. De gemeente heeft hierbij een rol in de bemiddeling en ondersteuning bij het aan het werk helpen van de doelgroep op de hiervoor bestemde banen.

Het aantal banen dat gecreëerd wordt voor de doelgroep blijft, ondanks de huidige krapte op de arbeidsmarkt, echter achter bij de gemaakte landelijke afspraken.

Het is van belang dat mensen met een arbeidsbeperking op de arbeidsmarkt in kunnen stromen omdat:

- a. Het hebben van (betaald) werk de beste garantie is op deelname aan de samenleving en zeer belangrijk is bij het hebben van een toekomstperspectief.
- b. Hiermee een mogelijkheid gecreëerd kan worden om (toekomstige) tekorten aan arbeidskrachten op te lossen
- c. Hiermee uitkeringslasten bespaard kunnen worden zo mogelijk ook zorg ondersteuning vanuit de WMO. Fysieke en mentale toestand gaan namelijk hand in hand
- d. De bespaarde uitkeringslasten (deels) kunnen worden benut om in te zetten voor begeleiding. Immers begeleiding in de vorm van maatwerk kost geld.

1.a.2 De gemeente als werkgever heeft plicht banen te creëren voor personen met een arbeidsbeperking

Iedere werkgever, zo ook de gemeente Etten-Leur, heeft op grond van de Wet banenafpraak en quotum arbeidsbeperkten de verplichting een minimum aantal banen te creëren voor personen met een arbeidsbeperking. Werkgevers die onvoldoende banen creëren kunnen door het Rijk een quotumheffing (boete) opgelegd krijgen. Op dit moment voldoet de gemeente Etten-Leur als werkgever aan haar verplichtingen, mede vanwege het feit dat WVS-detacheringen mee tellen bij de quotumafspraken.

1.b.1 Optimale ondersteuning aan doelgroep vraagt om integrale klantondersteuning en bieden van maatwerk

Tijdens de gedachtewisseling op 8 september tussen politieke fracties, uitvoeringsorganisaties (WVS en Werkplein HvWB) en ondernemers is gebleken dat ontwikkelen en begeleiden naar werk van personen met een arbeidsbeperking vraagt om maatwerk, waarbij een integrale aanpak tussen WMO, Participatiewet en Jeugdwet gewenst is. Het borgen van centrale coördinatie van de dienstverlening vanuit de verschillende domeinen kan hier een belangrijke bijdrage aan leveren.

Het college brengt de mogelijkheden voor maatwerktrajecten in beeld alsmede de voor- en nadelen van het aanstellen van één sociaal domein makelaar/coördinator. De makelaar/coördinator kan schakelen tussen de domeinen. Deze persoon kan ondersteunen bij het voor elke inwoner maken van de juiste keuze, passend bij het ontwikkelingsniveau van de mensen met een arbeidsbeperking. Hierdoor ontstaan duurzame arbeidsrelaties.

Overigens is tijdens de gedachtewisseling op 8 september jl. ook duidelijk geworden dat de gemeente Etten-Leur hier al stappen in heeft gezet en voor loopt in vergelijking met andere gemeenten.

1.d.1 Uitvoering van Participatiewet is regionaal georganiseerd

De uitvoering van de Participatiewet voor de gemeente Etten-Leur is ondergebracht bij het Werkplein Hart van West-Brabant (HvWB) en WVS, gemeenschappelijke regelingen waarin respectievelijk zes en negen gemeenten deelnemen. Waar de uitwerking van de opdracht aan het college de uitvoering van de Participatiewet raakt, zal dan ook regionaal opgetrokken moeten worden. Bovendien wordt binnen de Ketensamenwerking tussen WVS, Werkplein HvWB en Intergemeentelijke Sociale Dienst Brabantse Wal gewerkt aan een nieuw groenbedrijf dat onder meer gericht is op het ontwikkelen van mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt voor de groensector. Hier kunnen wij t.b.v. onze uitkeringsgerechtigden bij aansluiten. De ervaringen die hiermee worden opgedaan kunnen ook benut worden in andere sectoren.

Alternatieven/varianten

-

Kanttelingen en risico's

1.a.1 Middelen

Het bieden van werk aan personen met een arbeidsbeperking met de daarbij benodigde begeleiding kan deels gefinancierd worden met middelen die de gemeente ter beschikking heeft in het kader van de Participatiewet. Deze middelen zijn echter niet toereikend om de totale kosten volledig te dekken.

In de gemeentebegroting is vanaf 2022 reeds structureel € 100.000 opgenomen voor het bieden van betaald werk aan werkzoekenden met een arbeidsbeperking. Het gaat hier om nog onbestede middelen aanvullend op de middelen die de gemeente Etten-Leur reeds besteedt aan het bieden van werk en begeleiding voor de doelgroep.

Het college wordt verzocht de financiële consequenties bij de uitwerking van de opdracht mee te nemen.

1.d.1 Regionale samenwerking

Omdat de uitvoering van de Participatiewet is ondergebracht bij twee gemeenschappelijke regelingen waarin meerdere gemeenten deelnemen, zullen eventuele keuzes rond de inzet en werkwijzen door de regionale uitvoeringsorganisaties in regionaal verband gemaakt moeten worden. Wanneer voor eventuele keuzes geen regionaal draagvlak blijkt te zijn dan wordt het college gevraagd inzichtelijk te maken wat de gemeente Etten-Leur in ieder geval zelfstandig kan organiseren.

Toelichting

Financiële en personele toelichting

Zie hiervoor het gestelde bij kanttekeningen en risico's. Het door het college op te stellen voorstel moet in beeld brengen wat de financiële en personele consequenties zijn van het bieden van betaald werk aan personen uit de doelgroep, de begeleiding die daarbij noodzakelijk is en het realiseren van een integrale klantondersteuning binnen het sociaal domein.

Duurzaamheid

People

Met dit voorstel wordt getracht een bijdrage te leveren aan het verbeteren van de arbeidsmarktkansen van werkzoekenden met een arbeidsbeperking. Uiteindelijk streven we naar een duurzame inzetbaarheid van werkzoekenden met een arbeidsbeperking. De gemeente streeft de menselijk maat na. Iedereen moet, ongeacht welke beperking ze hebben, kunnen meedoen.

Profit en Planet

Er is geen relatie met de thema's profit en planet.

Planning

Wanneer dit voorstel door de gemeenteraad aangenomen wordt, geven we het college opdracht het hiervoor geformuleerde voorstel uit te werken. Dit uitgewerkte voorstel van het college zal dan worden geagendeerd voor de raads cyclus van april 2022.

Communicatie en participatie

Dit initiatiefvoorstel vloeit voort uit een gedachtewisseling die de fractie van Leefbaar Etten-Leur initieerde. Op 8 september jl. is door politieke fracties met inbreng van externe stakeholders (WVS, Werkplein HvWB, Spectrum Multimedia, Mozorg) gesproken over de gedachtewisseling en de mogelijkheden die de gemeente Etten-Leur heeft om de arbeidsmarktkansen van werkzoekenden met een arbeidsbeperking te bevorderen.

De op basis van de bijeenkomst van 8 september aangevulde gedachtewisseling is behandeld in de raad debatteert op 1 november jl. Naar aanleiding van deze behandeling is in overleg met

vertegenwoordigers van de raadsfracties besloten de gedachtewisseling als initiatiefvoorstel te agenderen.

Na besluitvorming door de gemeenteraad dient het college een voorstel uit te werken. Bij het opstellen van dit voorstel dient het college uiteraard de cliëntenraad sociale zaken en het participatienetwerk sociaal domein te betrekken.

Bijlagen -

Etten-Leur, 26 november 2021

Fractie Leefbaar Etten-Leur

C.A.J. de Regt